

13 JAN 2003

**COMMUNITY EMPOWERMENT ON CHILD REARING
IN CHILD UNDER 6 YEARS OLD
BY USING PARTICIPATORY ACTION RESEARCH**

WANNARA CHUENWATTANA

**With compliments
of**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
.....

**A THESIS SUBMITTED IN PATIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF EDUCATION (POPULATION EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2002**

**ISBN 974-04-2318-3
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

TH

W249e0

2002

C-2

Copyright by Mahidol University

**4037352 SHPE/D : MAJOR : POPULATION EDUCATION; Ed.D.
(POPULATION EDUCATION)**
**KEY WORDS : COMMUNITY EMPOWERMENT / PARTICIPATORY
ACTION RESEARCH (PAR) / CHILD REARING
WANNARA CHUENWATTANA: COMMUNITY
EMPOWERMENT ON CHILD REARING IN CHILD UNDER 6 YEARS
OLD BY USING PARTICIPATORY ACTION RESEACH. THESIS
ADVISORS: CHAIWAT PANJAPHONGSE, Ph.D., PANTYP
RAMASOOTA, Ph.D., SIRIKUL ISSARANURUG, M.D., M.P.H., 167 P.
ISBN 974-04-2318-3**

The objective of this research was to study the empowerment and learning process of the community on the rearing of children under the age of 6 by using the Participatory Action Research (PAR). It also studied the conditions under which empowerment will occur in a determined community in the Northeast of Thailand following a research process of one year.

The research found that participatory action research can be used for the empowerment of the community and the level of empowerment will depend on the community's political, economic, social and cultural situation. These factors can be either supportive or can be obstacles in achieving empowerment. The factors that support empowerment are having a strong natural leader, awareness of the importance of children under the age of 6, the ability of the community to cooperate in solving problems, ability to identify problems and find solutions by themselves. On the other hand, the obstacles are the ruined social condition, the lack of unity among community members and the parents' jobs.

After completing the research process the community reached a level of empowerment but it is not high enough because of the political, economic, social and cultural problems faced by the community and also because of the limited time available for research. However, this research helped the community to acquire a learning process on working together to identify problems on the rearing of children under the age of 6, analysis of those problems, establishment of a vision, determination of the level of importance and identification of solutions to those problems.

From the research results it is recommended that the participatory action research be introduced into communities for their development and the development of the country. Government agencies should learn about the participatory action research (PAR) process and adopt it as their strategy to work progressively by choosing communities that are ready and then extending it to other communities. The next research work should use participatory action research in other dimensions and in other communities that are different from the one studied in this research.

4037352 SHPE/D : สาขาวิชา : ประชากรศึกษา; ศษ.ค. (ประชากรศึกษา)

วรรณรา ชื่นวัฒนา : การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปีโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (COMMUNITY EMPOWERMENT ON CHILD REARING IN CHILD UNDER 6 YEARS OLD BY USING PARTICIPATORY ACTION RESEARCH) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชัยวัฒน์ ปัญญพงษ์,Ph.D., พันธุ์ทิพย์ รามสูต,Ph.D., ศิริกุล อิศรานุรักษ์,M.D.,M.P.H. , 167 หน้า, ISBN 974-04-2318-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างความเข้มแข็งและกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) รวมทั้งศึกษาเงื่อนไขในการก่อเกิดความเข้มแข็งในการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ในชุมชนแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยใช้ระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) สามารถนำมาใช้สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้ โดยชุมชนจะเข้มแข็งได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน ที่จะเป็ปัจจัยจุดรั้งให้เกิดความเข้มแข็งได้น้อย หรือจะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งได้มาก พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี คือการมีผู้นำตามธรรมชาติที่เข้มแข็ง การเห็นความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี การตระหนักในการรวมตัวกันแก้ปัญหาของชุมชน การค้นพบปัญหา ค้นพบวิธีการและลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคคือผู้นำอ่อนแอ สภาพสังคมของชุมชนตกอยู่ในอบายมุข ขาดความสามัคคีและสภาพการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง

เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัยชุมชนเกิดความเข้มแข็งในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากชุมชนแห่งนี้มีปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมค่อนข้างมาก และเวลาที่ใช้ในการวิจัยน้อยเกินไป แต่ก็ส่งผลให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกัน โดยร่วมกันค้นหาปัญหาในการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี วิเคราะห์ปัญหา กำหนดวิสัยทัศน์ จัดลำดับความสำคัญ และร่วมกันแก้ไขปัญหของชุมชน

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการนำการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมมาใช้เป็นวิธีการพัฒนาชุมชนและประเทศ โดยหน่วยงานภาครัฐควรได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยนี้แล้วปรับเป็นยุทธวิธีเพื่อการปฏิบัติงานเชิงรุก โดยควรเลือกชุมชนที่มีความพร้อมก่อนแล้วจึงค่อยๆขยายไปสู่ชุมชนอื่นๆ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมศึกษาวิจัยในมิติอื่นๆและชุมชนอื่นๆที่มีความแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้